

Eesti sai sõjahaudade kaitse seaduse

Riigikogu võttis kolmapäeval vastu sõjahaudade kaitse seaduse, mis peaks looma juriidilise aluse Tõnismäe pronkssõduri teisdamiseks.

“Tegu on seadusega, mis loob alused pikka aega vundunud probleemi lahendamiseks euroopalikul ja tsiviliseeritud moel,” ütles reformierakonna esimehest peaminister Andrus Ansip.

Ansipi sõnul on järgmiseks sammuks seaduses ette nähtud sõjahaudade komisjoni moodustamine, mis hakkab ette valmistama säilmete ümbermatmist ja seejärel ka hauamonumentide teisdamist säilmete uude matmispaika.

Ümbermatmistega on praeguse ilma püsites reaalselt võimalik alustada juba mõne kuu pärast, teatas reformierakond.

Genfi konventsioonist lähtuv seadus annab võimaluse ümber matta sõjas langenute säilmed ning teisdada vastavad hauamonumendid ja -tähisted, kui hauad asuvad ebasobivates kohtades või kui säilmete ümbermatmine on muul põhjusel avalikes huvides vajalik.

Ebasobivateks kohtadeks loetakse seaduse kohaselt eeskätt parke ja muid haljasalaseid, hooneid tiheasustusega aladel ning kohti, kus asuvatel haudadel toimuvad massiüritused. Komisjoni tunnistab hauaasukohta ebasobivaks, otsustab kaitseminister, millised säilmed millisele kalmistule ümber maetakse.

Valitsus otsustab säilmete ümbermatmise juhul, kui ümbermatmise tingib avalik huvi, näiteks ühiskondlike rajatiste ehitamine või laiendamine sõjahaudade vahetus läheduses, loodusnähtustest põhjustatud oht sõjahaudade säilmisele ning tervisekaitselised või julgeolekukaalutlused.

Sellisel juhul saab valitsus anda korralduse säilmed ümber matta ning otsustada nende uus matmispaik, kuhu teisdatakse ka senises kohas olnud hauamonumendid ja -tähisted, nagu hauaplaadid ja ristid. Kui monumente ei ole näiteks nende suuruse tõttu võimalik teisdada, otsustab kaitseminister, kas need kohandada või demonteerida ja rajada uude matmispaika uus monument. (BNS)